

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.611 van 28 mei 2013
in de zaak A. 206.948/X-15.259.**

In zake : de nv D.T.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Stijns
 kantoor houdend te 3001 LEUVEN
 Philipsite 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de gemeente AARTSELAAR
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Yves Loix
 kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 5 november 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van:

1. het besluit van 23 april 2012 van de gemeenteraad van de gemeente Aartselaar houdende de definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “De Reukens”, en
2. het besluit van 12 juli 2012 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende de goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “De Reukens”, met uitzondering van:

- “- Art. 7. Zone A voor wonen – autogarages:
 - het woord ‘slechts’ in de zin ‘Autogarages in de bouwvrije zijtuinstroken worden slechts toegestaan op voorwaarde dat door de aanvrager en door de eigenaar van het aanpalende perceel’,
 - de zinnen ‘op voorwaarde dat door de aanvrager en door de eigenaar van het aanpalende perceel, op de zijgrens waarvan de autogarage zal

worden opgericht, ondertekende verklaring wordt voorgelegd waaruit blijkt dat: - hij kennis heeft genomen van het bouwplan van de aanvrager; - het hem bekend is dat, bij de oprichting van een afzonderlijke autogarage op zijn perceel, aan hem of zijn rechtverkrijgenden de verplichting zal worden opgelegd tot plaatsing ervan op dezelfde bouwlijn en tot uitvoering ervan in dezelfde gevelmaterialen en volgens hetzelfde gabariet’.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 april 2013.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tina Merckx, die loco advocaat Jan Stijns verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Jo Van Lommel, die loco advocaat Yves Loix verschijnt voor de eerste verwerende partij, en Laura Valgaeren, juriste, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Aartselaar (hierna: het GRS), goedgekeurd op 28 april 2005 door de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, voorziet volgende bindende bepaling:

“RKB 6: De gemeente zal een RUP ‘De Reukens’ opmaken
De gemeente zal een RUP voor het gebied ‘De Reukens’ opmaken. Het betreft het open ruimtegebied gelegen tussen de Langlaarsesteenweg/Reetsesteenweg – Pierstraat – woongebied Lindenbos en A12. Doel van het RUP is het creëren van mogelijkheden voor bos- en natuurontwikkeling met een beperkt agrarisch en recreatief medegebruik. Het RUP zal tevens overgangsmaatregelen formuleren voor de huidige eigenaars en gebruikers van de gronden in het plangebied.”

De richtinggevende bepalingen van het GRS vermelden wat volgt:

“3.3.5 Nadere uitwerking: visie en doelstellingen voor het gebied ‘De Reukens’

Voor de Wullebeek en het omringende gebied de Reukens gelden volgende doelstellingen:

- Uitbreiding bosgebied als groene long tussen de twee kernen van Aartselaar.
- Versterken van de natuurwaarden, verbeteren van de structuur van de beek
- Aanleg van (een) wateropvangbekken(s).
- Het creëren van een bufferstrook langsheen de Wullebeek met open ruimte en graaslanden waar landbouwactiviteiten onder bepaalde voorwaarden kunnen.
- Ontwikkeling van het open ruimtegebied tot zone voor passieve recreatie voor de gemeente via het aanleggen van voet- en fietspaden, (eventueel) een ruiterspad, uitstippelen van een educatieve route (landbouw- en/of natuurleerpad).

De toegankelijkheid van het gebied kan verhoogd worden waardoor het een ideaal rust- en doorgangsgebied tussen de twee woongebieden van Aartselaar vormt. Als groene verblijfs- en doorgangsruimte, omvat het bos veilige en aangename wandel- en fietsverbindingen voor bewoners en recreanten. Het bos betekent een impuls voor Aartselaar op toeristisch-recreatief vlak en kan eventuele verliezen op andere locaties (mogelijke aanleg N171 op grondgebied Rumst) in de nabijheid compenseren.

Het kleine bosperceeltje is een toevluchtsoord voor tal van diersoorten en vormt een belangrijk aanknopingspunt voor de verdere natuurontwikkeling in het gebied. Dit bosje kan de kern vormen van het te ontwikkelen bos. De uitbouw van dit bos dient afgestemd te worden op de

huidige agrarische functie van het gebied (fasering en overgangsmaatregelen).

De Wullebeek die doorheen dit gebied stroomt wordt geïntegreerd en opgenomen in het ontwikkelingsperspectief. De waterkwaliteit van de Wullebeek dient sterk verbeterd te worden daar dit een vereiste is voor goede natuurontwikkeling. Door een ecologische bufferstrook (bvb. met rietvegetatie op de oevers) uit te bouwen en te beheren kan een belangrijke aanzet gegeven worden tot natuurtechnisch beheer van deze waterloop.

Er dient een saneringsplan opgesteld te worden om deze waterloop te saneren: punctuele lozingen moeten in kaart gebracht worden en aangesloten op het rioolnetwerk.

Verder overleg vindt plaats tussen de betrokken grondgebruikers (eigenaars) en de afdeling Bos en Groen (Aminal).

[...]

3.3.7 Acties en maatregelen

Opstellen van een RUP 'De Reukens'

De gemeente zal in nauw overleg met de eigenaars en gebruikers en met AMINAL Afdeling Bos & Groen een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP 'de Reukens') opstellen waarin de verdere ontwikkeling van dit gebied wordt vastgelegd. Via een overgangsperiode en gefaseerde ontwikkeling zal dit gebied (gedeeltelijk) omgevormd worden tot een bosgebied met een belangrijke natuurlijke, maatschappelijke en zachtrecreatieve functie. In bepaalde zones zullen, onder bepaalde voorwaarden, agrarische activiteiten behouden kunnen blijven. In het RUP zullen een fasering en overgangsmaatregelen worden voorgesteld ten behoeve van de huidige activiteiten."

3.2. De opmaak van het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "De Reukens" (hierna: het RUP) kadert in de uitvoering van het GRS.

Het RUP betreft een open ruimtegebied tussen de Langlaarsesteenweg/Reetsesteenweg - Pierstraat - Halfstraat en het woongebied Lindenbos. Het plangebied is overeenkomstig het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1997 vastgesteld gewestplan Antwerpen bestemd als agrarisch gebied en reservegebied voor woonwijken.

3.3. De eerste verwerende partij zendt op 24 augustus 2010 een MER-screeningsdossier naar de adviesverlenende instanties. Op 10 december 2010 worden de ontvangen adviezen samen met het MER-screeningsdossier aan de dienst m.e.r. overgemaakt, met een aanvulling betreffende het alternatievenonderzoek op 16 december 2010.

3.4. Op 7 januari 2011 beslist de dienst m.e.r. “dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is”.

3.5. Op 25 mei 2011 vindt de plenaire vergadering plaats omtrent het voorontwerp van RUP.

3.6. In zitting van 26 september 2011 stelt de gemeenteraad van Aartselaar het ontwerp van RUP voorlopig vast.

3.7. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 24 oktober 2011 tot en met 22 december 2011, worden 63 bezwaren ingediend, waaronder door de verzoekende partij.

3.8. De deputatie van de provincieraad van Antwerpen brengt op 1 december 2011 een advies over het ontwerp van RUP uit.

3.9. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 8 december 2011 een advies uit.

3.10. Op 6 maart 2012 bundelt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: de Gecoro) alle adviezen, opmerkingen en bezwaren en brengt zij advies uit bij de gemeenteraad van Aartselaar.

Het ontwerp van GRUP wordt op basis van dit advies van de Gecoro aangepast.

3.11. In zitting van 23 april 2012 stelt de gemeenteraad van Aartselaar het RUP definitief vast.

Dit is het eerste bestreden besluit.

3.12. In zitting van 12 juli 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het RUP goed , met uitzondering van:

“- Art. 7. Zone A voor wonen - autogarages:

- het woord ‘slechts’ in de zin ‘Autogarages in de bouwvrije zijtuinstroken worden slechts toegestaan op voorwaarde dat door de aanvrager en door de eigenaar van het aanpalende perceel’,

- de zinnen ‘op voorwaarde dat door de aanvrager en door de eigenaar van het aanpalende perceel, op de zijgrens waarvan de autogarage zal worden opgericht, ondertekende verklaring wordt voorgelegd waaruit blijkt dat: - hij kennis heeft genomen van het bouwplan van de aanvrager; - het hem bekend is dat, bij de oprichting van een afzonderlijke autogarage op zijn perceel, aan hem of zijn rechtverkrijgenden de verplichting zal worden opgelegd tot plaatsing ervan op dezelfde bouwlijn en tot uitvoering ervan in dezelfde gevelmaterialen en volgens hetzelfde gabariet’.”

Dit is het tweede bestreden besluit.

3.13. Het deputatiebesluit wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7 september 2012.

3.14. De verzoekende partij is eigenaar van percelen en een onvergunde “exploitantenwoning” gelegen binnen het plangebied met als kadastrale omschrijving sectie D, nrs. 175/g en 175/h, 61, 62, 171/b, 172, 173/b, 173/c, 174, 175, 177/a en 178/a, en stelt er akkerbouw- en veeteeltactiviteiten te ontwikkelen.

De percelen met nummers 61, 62, 173/c, 174/c, 174/d, 175/e, 175/g, 175/h, 177/b en 178/a zijn volgens het grafische plan gelegen in een “zone voor recreatief bos” met overdruk “zone voorbestemming landbouw/voorkooprecht” (respectievelijk de artikelen 4 en 12 van de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP). De percelen met nummers 171/b, 172 en 173/b zijn gelegen in een “zone voor valleigebied” met overdruk “zone voorbestemming landbouw/voorkooprecht” (respectievelijk de artikelen 3 en 12 van de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP).

In de “zone voor recreatief bos” en de “zone voor valleigebied” geldt een principieel algemeen bouwverbod. Het oprichten van nieuwe of het uitbreiden van bestaande agrarische bedrijven binnen de zone voor valleigebied is expliciet verboden. Het oprichten van agrarische bedrijven of het uitbreiden van bestaande landbouwzetels buiten de perimeter van de “zone B voor wonen” (artikel 8) is in de zone voor recreatief bos expliciet verboden.

Artikel 12 van de stedenbouwkundige voorschriften luidt als volgt:

“Tot 14 jaar na het inwerking treden van het RUP zijn per perceel de handelingen, voorzieningen en inrichtingen toegelaten die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van de bestaande landbouwbedrijven met uitsluiting van het oprichten van gebouwen en vergelijkbare constructies buiten de perimeter van de ‘zone B voor wonen’.

Intensief landbouwgebruik in deze zone kan aldus blijven bestaan tot het moment van bebossing of verbossing door een overheid, tot op het moment van bebossing of verbossing op vrijwillige basis of ten laatste tot 14 jaar na het inwerking treden van het RUP.”

3.15. Volgens het plan “bestaande feitelijke toestand” betreft het huidig gebruik van alle door de verzoekende partij aangeduide percelen “grasland” dan wel een onvergunde woning met tuin (perceelnummers 175/g en 175/h).

De voormelde woning werd in de jaren 70 verbouwd. Op 7 oktober 1981 werd proces-verbaal opgesteld wegens het bouwen van een woning zonder vergunning. Bij vonnis van de correctionele rechtbank te Antwerpen van 8 juni 1982 werd het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat bevolen door sloping van de woning. Dit vonnis is in kracht van gewijsde getreden.

De verzoekende partij diende in het verleden al verscheidene vergunningsaanvragen in met een ongunstig resultaat. Een eerste aanvraag had betrekking op het bouwen van een landbouwloods met stal en regularisatie van een bestaand woonhuis, die achtereenvolgens resulteerde in een weigeringsbeslissing van 7 oktober 2002 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Aartselaar en van 10 april 2003 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen. De verzoeken tot schorsing en vernietiging van laatstgenoemde beslissing zijn respectievelijk verworpen bij 's Raads arresten nrs. 126.336 van 12 december 2003 en 194.520 van 22 juni 2009.

Een tweede aanvraag had enkel betrekking op het regulariseren van een zonevreemde woning, die eveneens resulteerde in een weigeringsbeslissing van 1 december 2003 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Aartselaar en van 28 oktober 2004 van de deputatie

van de provincieraad van Antwerpen. De verzoeken tot schorsing en vernietiging van laatstgenoemde beslissing zijn respectievelijk verworpen bij 's Raads arresten nrs. 145.427 van 6 juni 2005 en 204.321 van 26 mei 2010.

Een derde aanvraag had opnieuw betrekking op het bouwen van een landbouwloods en het regulariseren van een woning. Het administratief beroep van de verzoekende partij tegen de weigeringsbeslissing van 1 oktober 2012 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Aartselaar bij de deputatie van de provincieraad van Antwerpen is hangende.

De eerste verwerende partij heeft akte genomen van een milieumelding (klasse 3) van de verzoekende partij voor opslag van 5.000 liter gasolie tot 6 april 2015.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verwerende partijen betwisten de ontvankelijkheid van de vordering. Er bestaat vooralsnog geen noodzaak om over de opgeworpen excepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over deze excepties dringen zich immers slechts op indien zou blijken dat de grondvoorwaarden voor schorsing vervuld zijn, hetgeen te dezen, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Onderzoek van de vordering

5. Overeenkomstig artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Het aangevoerde moeilijk te herstellen ernstig nadeel

6.1. De verzoekende partij voert als moeilijk te herstellen ernstig nadeel aan dat het bestreden RUP ervoor zorgt dat geen vergunning kan worden bekomen voor de oprichting van een noodzakelijke landbouwloods en de regularisatie van haar bestaande exploitantenwoning. Door het bestreden RUP wordt de bestemming van het perceel waarop de bebouwing wordt beoogd (en deels reeds aanwezig is) en zijn omliggende landbouwgronden gewijzigd van agrarisch gebied naar “Art. 4 Zone voor recreatief bos”, waarbij o.a. de volgende stedenbouwkundige voorschriften gelden:

“In de zone geldt een volledig bouwverbod. Het oprichten van agrarische bedrijven of uitbreiding van bestaande landbouwzetels buiten de perimeter van de ‘zone B voor wonen’ (Art. 8) is verboden.”

Het zal voor de verzoekende partij dan ook niet mogelijk zijn een vergunning te bekomen voor de oprichting van een landbouwloods, die noodzakelijk is gezien de agrarische activiteiten (eveneens met wetenschappelijke doeleinden) die ter plaatse worden verricht.

Op 13 juni 2012 werd met het oog op de oprichting van een landbouwloods en de regularisatie van de exploitantenwoning van de verzoekende partij een vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente Aartselaar, die op 1 oktober 2012 door het college van burgemeester en schepenen werd geweigerd. Deze weigering gebeurde enerzijds op grond van een verkeerde perceptie van de economische leefbaarheid van de onderneming, die zoals blijkt uit bijgevoegd bezwaarschrift foutief was, en anderzijds, op grond van het bestreden RUP.

Inmiddels heeft de verzoekende partij op 30 oktober 2012 tegen de voormelde weigeringsbeslissing beroep aangetekend bij de deputatie van de provincieraad van Antwerpen. Dit beroep werd tot op heden nog niet voor behandeling opgeroepen.

Gelet op het voorgaande is het vereist dat het bestreden RUP in afwachting van een arrest omtrent de vernietiging wordt geschorst, daar anders

tevens de deputatie van de provincieraad van Antwerpen zal overgaan tot afwijzing van het administratief beroep door louter te verwijzen naar het bestaande RUP, zonder dat de andere beroepsargumenten in overweging worden genomen.

De verzoekende partij zou hierdoor een ernstig nadeel lijden, daar (i) haar beroep niet op een volledige wijze zal worden beoordeeld en (ii) zij ondertussen eveneens zal genoodzaakt worden haar bestaande basislandbouwwerkzaamheden en wetenschappelijke agrarische activiteiten stop te zetten.

Beoordeling

6.2. De door de verzoekende partij aangevoerde onmogelijkheid om een regularisatievergunning voor haar “exploitantenwoning” te verkrijgen, vloeit niet zozeer voort uit de bestreden bestemmingswijziging, als wel uit het in kracht van gewijsde gegane vonnis van 8 juni 1982 van de correctionele rechtbank te Antwerpen, waarbij het herstel van de plaats in de oorspronkelijke staat door sloping van de woning is bevolen.

Het gezag van gewijsde van dit vonnis, het grondwettelijk principe van de scheiding der machten, en het fundamentele beginsel van onze rechtsorde dat de rechterlijke beslissingen alleen kunnen worden gewijzigd door de aanwending van rechtsmiddelen (Grondwettelijk Hof, arrest nr. 5/2009, 15 januari 2009, arrest nr. 3/2011, 13 januari 2011), welke beginselen de openbare orde raken, verzetten er zich tegen dat de uitvoerende macht een vergunning verleent strekkende tot het behoud van een bouwwerk, waarvan een definitieve rechterlijke beslissing de afbraak heeft bevolen.

6.3. De verzoekende partij toont verder niet aan, noch maakt zij aannemelijk, dat het feit dat de bestreden bestemmingswijziging de oprichting van een landbouwloods uitsluit, haar een dusdanig nadeel berokkent dat haar voortbestaan erdoor in het gedrang komt. Voor zover zij aantoont een bestaand landbouwbedrijf te zijn, maakt de verzoekende partij ten onrechte abstractie van artikel 12 van de stedenbouwkundige voorschriften (overdruk “zone

voorbestedding landbouw/voorkooprecht”), luidens welke bepaling “[t]ot 14 jaar na het inwerking treden van het RUP [...] per perceel de handelingen, voorzieningen en inrichtingen [zijn] toegelaten die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van de bestaande landbouwbedrijven met uitsluiting van het oprichten van gebouwen en vergelijkbare constructies buiten de perimeter van de ‘zone B voor wonen’”. Deze overgangsmaatregel spoort niet met de door de verzoekende partij voorgehouden gedwongen stopzetting van de agrarische activiteiten.

6.4. Gelet op wat voorafgaat, maakt de verzoekende partij niet concreet aannemelijk dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent of dreigt te berokkenen.

Hieruit volgt dat niet voldaan is aan één van de bij artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissingen te kunnen bevelen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig mei 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust